

1 Bakgrund

Samverkan vid utskrivning från slutenvård är en ny lag som ersatte tidigare betalningsansvarslag den 1 januari 2018. Syftet med den nya lagen är att patientens övergång från slutenvård till öppenvård ska vara trygg och säker. Västra Götalandsregionen och Västra Götalands kommuner har sedan tidigare en överenskommelse via Hälso- och sjukvårdsavtalet, som legat till grund för framtagandet av de styrande dokumenten för samverkan vid in- och utskrivning från slutenvården.

Västra Götalandsregionen och Västra Götalands kommuner har gemensamt tagit fram och beslutat två övergripande dokument enligt nedanstående lista:

- Överenskommelse mellan Västra Götalandskommuner och Västra Götalandsregionen om samverkan vid in- och utskrivning från slutenvård
- Gemensam riktlinje om in- och utskrivning från slutenvård i Västra Götaland

2 Syfte

Syftet med tillämpningen är att förtydliga in- och utskrivningsprocessen samt stärka ansvarsfördelningar inom alla processteg.

3 Omfattning

Tillämpningen innehåller ställningstaganden som tagits inom ledningsgruppen Vårdsamverkan Fyrbodol och gäller därför enbart inom Fyrbodol. Tillämpningen gör inga avsteg från framtagen överenskommelse och riktlinje utan är ett komplement.

Texten i tabellform är från Riktlinjen. Tillagd text markeras med *kursiv* och med "Tillagd text".

4 Ansvar för tillämpningen

Kansliet för Vårdsamverkan Fyrbodol har ansvaret för tillämpningens innehåll, uppdatering och publicering. Ledningsgruppen för Vårdsamverkan Fyrbodol har ansvaret för godkännandet.

5 Processbeskrivning

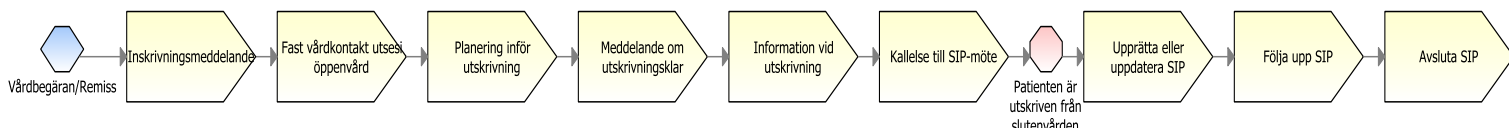
5.1 Krav för en fungerande process

- Följsamhet till denna tillämpningen.
- Samverkan sker via IT tjänsten SAMSA

Vid kommunikation i samband med in- och utskrivning från slutenvården.

5.2 Slutenvårdsprocess

Ansvarsfördelning

Vårdbegäran/Remiss – säker inskrivning

Öppenvårdens ansvar	<p>När öppenvården initierar akut eller planerad inskrivning i slutenvård ska en vårdbegäran/remiss medfölja, sändas eller vidarebefordras till slutenvården, och andra berörda verksamheter.</p> <p><i>Tillagd text:</i> <i>Då läkare har bedömt att patienten behöver sjukhusvård skickas en remiss med information enligt beskrivningen nedan.</i></p> <p><i>Öppenvården kompletterar vårdbegäran i IT-tjänsten SAMSA med pågående insatser då detta är aktuellt.</i></p> <p><i>Finns kännedom om pågående rehabiliteringskontakt inom primärvård ska detta framgå av remiss/vårdbegäran.</i></p> <p>Denna vårdbegäran/remiss SKA innehålla:</p> <ul style="list-style-type: none">• kontaktuppgifter• vad den egentliga försämringen är• aktuella läkemedel, egenvård/övertaget ansvar för läkemedelshanteringen/dosexpedierade läkemedel• den enskildes funktionstillstånd• boendeform• pågående insatser• om fast vårdkontakt redan finns <p>Har den enskilde åkt till sjukhuset på eget initiativ och slutenvården efterfrågar information ska sådan överföras.</p>
----------------------------	---

Slutenvårdens ansvar	Uppmärksamma och efterfråga kompletterande information.
Kommunala hälso- och sjukvårdens ansvar	<p>Om den enskilde är inskriven i kommunal hälso- och sjukvård och samtycke finns SKA en vårdbegäran görs i IT-tjänsten. Detta gäller vid både akut och planerad inskrivning i slutenvården.</p> <p>Informera om:</p> <ul style="list-style-type: none">• kontaktuppgifter• vad den egentliga försämringen är• aktuella läkemedel, egenvård/övertaget ansvar för läkemedelshanteringen/dosexpedierade läkemedel• den enskilde funktionstillstånd• boendeform• pågående insatser <p>Har den enskilde åkt till sjukhuset på eget initiativ och slutenvården efterfrågar information ska sådan överföras.</p>
Socialtjänstens ansvar	<p>Vid behov SKA även socialtjänsten göra en vårdbegäran i IT-tjänsten SAMSA eller komplettera med socialtjänstens insatser i befintlig vårdbegäran.</p> <p><i>Tillagd text:</i> <i>Vårdbegäran SKA användas för alla personer med kommunala insatser enligt SoL, LSS och/eller HSL samt innehålla aktuell information från samtliga lagrum.</i></p> <p>Informera om:</p> <ul style="list-style-type: none">• kontaktuppgifter• pågående insatser• aktuell situation• annan relevant information <p>Har den enskilde åkt till sjukhuset på eget initiativ och slutenvården efterfrågar information bör sådan överföras.</p>

Inskrivningsmeddelande

Öppenvårdens ansvar	<p>Förvissa sig om att samtycke är lämnat från den enskilde.</p> <p>Påbörja samordning och utbyte av information med berörda verksamheter.</p>
Slutenvårdens ansvar	<p>Skicka inskrivningsmeddelande till berörda verksamheter inom 24 timmar efter att behandlade läkare bedömt att den enskilde kan ha behov av insatser efter utskrivning. Om bedömningen sker i ett senare skede i vårdförloppet ska ett inskrivningsmeddelande skickas inom 24 timmar efter att bedömningen gjordes.</p> <p>Om primärvårdsrehabilitering är vald, ska de också meddelas om inskrivningen.</p> <p>Om den enskilde samtycker ska inskrivningsorsak meddelas i anslutning till inskrivningsmeddelandet. Samtycke behöver dock inte inhämtas för att skicka ett inskrivningsmeddelande utan inskrivningsorsak.</p> <p>Inskrivningsmeddelandet ska innehålla:</p> <ul style="list-style-type: none">• namn och personnummer• i vilken kommun den enskilde är folkbokförd• vilken vårdcentral den enskilde är listad på och/eller• vilken specialistmottagning den enskilde har sin pågående behandling vid• preliminärt (planerat datum i IT-tjänsten SAMSA) datum för utskrivning <i>OBSERVERA att detta datum kan komma att ändras!</i> <p>Efterfråga samtycke för samordning och utbyte av information inför utskrivning och meddela det till berörda verksamheter. Om samtycke inte ges ska berörda verksamheter meddelas även om detta.</p>
Kommunala hälso- och sjukvårdens ansvar	<p>Förvissa sig om att samtycke är lämnat från den enskilde.</p> <p>Påbörja samordning och utbyte av information med berörda verksamheter.</p> <p>Ta emot och meddela berörda verksamheter inom kommunen.</p>
Socialtjänstens ansvar	<p>Förvissa sig om att samtycke är lämnat från den enskilde.</p> <p>Påbörja samordning och utbyte av information med berörda verksamheter.</p> <p>Ta emot och meddela berörda verksamheter inom kommunen.</p>

Fast vårdkontakt utses i öppenvård

En huvudansvarig fast vårdkontakt **SKA** bistå patienter i att samordna vårdens insatser, informera om vård situationen, förmedla kontakter och vara patientens kontaktperson, enligt Socialstyrelsen.

<http://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/20724/2017-10-26.pdf>

Öppenvårdens ansvar	<p>Verksamhetschef ansvarar för att fast vårdkontakt utses. Fast vårdkontakt SKA vara en tydligt utpekad person.</p> <p>Om den enskilde redan har en fast vårdkontakt kan hen fortsätta att vara det.</p> <p>Om det finns fler än en fast vårdkontakt ska dessa samverka och samordna sina insatser samt bestämma vem som ska ansvara för att kalla till SIP-möte.</p> <p>Meddela den fasta vårdkontaktens kontaktuppgifter till berörda verksamheter.</p> <p>Meddela den enskilde om vem som är utsedd till fast vårdkontakt.</p> <p><i>Tillagd text:</i> <i>Om det råder oklarhet om vilken enhet inom den landstingsfinansierade öppna vården som är huvudansvarig Fast Vårdkontakt, ska ansvaret tydliggöras i samordning mellan öppenvårdsenheterna innan den enskilde skrivs ut.</i></p>
Slutenvårdens ansvar	<p><i>Tillagd text:</i> <i>Slutenvården ansvarar för att samtliga fasta vårdkontakter finns med på sändlistan i SAMSA.</i></p>
Kommunala hälso- och sjukvårdens ansvar	
Socialtjänstens ansvar	

Planering inför utskrivning

Gemensamt ansvar

- Planeringen ska ske i Planeringsfliken i SAMSA och utföras kontinuerligt av alla involverade verksamheter.
- Varje verksamhet ansvarar för samordning och utbyte av information med alla berörda verksamheter samt den enskilde.
- Planeringen ska säkra att den enskildes behov är omhändertagna **FRAM TILLS** den samordnade individuella planen (SIP) görs.
- Om den enskilde inte har behov av samordnade insatser efter utskrivning ska planeringen säkra en trygg utskrivning.
- Planeringen i IT-tjänsten SAMSA ska vara så omfattande att initial vårdnivå ska kunna beslutas innan patienten är utskrivningsklar från slutenvården.
- Det ges möjlighet till avstämning med den enskilde innan utskrivning då det beslutas om SIP ska göras efter slutenvårdstillfället och/eller den enskilde ansöker om insatser enligt SoL. Om någon part önskar avstämning skrivs detta i meddelandet Planering.
- Eventuell bokning för avstämning görs i fliken Möte i SAMSA. Slutenvården fyller i fliken Möte och sänder till berörda.
- Avstämningen är max 20 minuter långt där kommunen disponerar 10 minuter och Fast vårdkontakt 10 minuter.
- Avstämningen bör ske via distansmöte online (Skype). När det bedöms som direkt olämpligt bokas annan form av avstämning. Exempelvis kan biståndsenheten boka tid med slutenvården för att få en formell ansökan enligt SoL men även HSL vid behov.

Öppenvårdens ansvar	<p>Påbörja utredning av insatser utifrån den enskildes behov. Om samordnade insatser behövs, komma överens med slutenvården om när samordningsansvaret övergår till den fasta vårdkontakten.</p> <p>Om samordnade insatser behövs ska den fasta vårdkontakten komma överens med den enskilde och andra berörda om lämplig tidpunkt för SIP-möte.</p> <p>Skyldiga att samverka med samtliga berörda verksamheter.</p>
----------------------------	--

Slutenvårdens ansvar	<p><i>Tillagd text:</i> <i>Slutenvården har huvudansvaret för att samordning sker fram till överlämningen till den enskildes fasta vårdkontakt.</i></p> <p>Utreda och fastställa fortsatta behov av hälso- och sjukvård. Om behov av rehabiliterande insatser i öppenvård finns ska den enskilde tillfrågas om vilken rehabiliteringsenhet hen väljer/har valt. Löpande informera berörda verksamheter om den enskildes situation.</p> <p>Om samordnade insatser behövs, komma överens med öppenvården om när samordningsansvaret övergår till den fasta vårdkontakten.</p> <p>Involvera den enskilde och/eller närstående.</p> <p>Skapa förutsättningar för den enskilde att delta vid avstämning och förse den enskilde med utrustning för distanskommunikation.</p> <p>För enskilda som vårdas enligt lagen om psykiatrisk tvångsvård eller lagen om rättspsykiatrisk vård ska ansvarig chefsöverläkare medverka i samordning och planering med samtliga berörda verksamheter.</p> <p>Skyldiga att samverka med samtliga berörda verksamheter.</p>
Kommunala hälso- och sjukvårdens ansvar	<p>Påbörja utredning av insatser utifrån den enskildes behov.</p> <p>Skyldiga att samverka med samtliga berörda verksamheter.</p>
Socialtjänstens ansvar	<p>Informera om socialtjänstens insatser. Ta emot eventuell ansökan från den enskilde, utreda och bedöma behov av bistånd enligt socialtjänstlagen och/eller lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade.</p> <p>Skyldiga att samverka med samtliga berörda verksamheter.</p>

Meddelande om utskrivningsklar

Öppenvårdens ansvar	
Slutenvårdens ansvar	<p>Behandlande läkare bedömer att den enskilde är utskrivningsklar, det vill säga inte längre har behov av den slutna vårdens resurser. Därefter meddelar slutenvården berörda verksamheter om detta.</p> <p>Slutenvården säkrar att nödvändig information är överförd till berörda verksamheter, och att den enskilde är informerad.</p> <p><i>Tillagd text:</i> Checklistan är inte tvingande i IT-tjänsten SAMSA, men enligt riktlinjen är det en obligatorisk lista!</p> <p>Nödvändig information som SKA lämnas är:</p> <ul style="list-style-type: none">• epikris/slutanteckning• remiss där det fortsatta vårdbehovet framgår• läkemedelslista och läkemedelsberättelse• hälso- och funktionstillstånd för den enskilde vid in- och utskrivning• den enskildes upplevelse av sitt hälsotillstånd• riskbedömningar• vårdsammanfattning• redogörelser för komplikationer och avvikelser under vårdtiden• arbetsförmåga (om relevant) <p><i>Tillagd text:</i> Epikris och remiss måste nå vårdcentraler i pappersform för fortsatt handläggande.</p> <p>För enskilda som vårdas enligt lagen om psykiatrisk tvångsvård (LPT) eller lagen om rättspsykiatrisk vård (LRV): Chefsöverläkaren ansvarar för att underrätta berörd enhet vid landsting, kommun eller annan huvudman om beslut om öppen psykiatrisk tvångsvård så snart som möjligt (7 a § LPT), om bestämmelser om sekretess eller tystnadsplikt inte hindrar det.</p>
Kommunala hälso- och sjukvårdens ansvar	
Socialtjänstens ansvar	

Avbrott i process

- Avbrott i process används, enligt rutin, om den samordnade utskrivningsprocessen fördröjs eller avbryts av någon anledning.
- Avbrott i process vid utskrivningsklar skall **endast sändas** vid förändrat tillstånd och smitta på avdelning.
- **Om den enskilde inte är utskrivningsklar skall endast planerat (preliminärt) utskrivningsdatum ändras.**
- Avbrott i process ska sändas om den enskilde inte vill fortsätta processen eller om den enskilde avlidit. **Se rutin för IT stödet SAMSA under rubrik "avbrott i process".**

Information vid utskrivning

Öppenvårdens ansvar	BEKRÄFTA att <i>Nödvändig information</i> från slutenvården överförs så att den enskilde får en säker hemgång. BEGÄRA kompletterande information om nödvändig information saknas.
Slutenvårdens ansvar	<p>Information vid utskrivning ska skickas till alla verksamheter som fått inskrivningsmeddelande och andra berörda verksamheter som har betydelse för fortsatt vård, stöd och omsorg.</p> <p>All dokumentation ska vara klar och överförd till berörda verksamheter innan den enskilde skrivs ut från slutenvården, se <i>Meddelande om utskrivningsklar</i>, även om inget samtycke till SIP har getts. Om den enskilde inte skrivits ut i samband med <i>Meddelande om utskrivningsklar</i>, ska informationen uppdateras i samband med utskrivning.</p> <p>Nödvändiga läkemedel, specifikt förbandsmaterial och nutritionsprodukter ska vara tillgängliga och säkrade för de dygn som krävs för en kontinuitet i behandlingen efter utskrivning. Recept ska vara utfärdade enligt gällande regionala medicinska riktlinjer för Västra Götalandsregionen.</p> <p>Nödvändiga hjälpmedel och medicinskteknisk utrustning ska vara tillgängliga och säkrade för den enskilde efter utskrivning.</p> <p>Den enskilde ska ha fått muntlig och skriftlig information och en genomgång av:</p> <ul style="list-style-type: none">• läkemedelslista och läkemedelsberättelse• hantering av hjälpmedel• en sammanfattning av den vård och behandling som getts under vårdtiden• vad den enskilde ska göra vid försämring• fast vårdkontakt i öppenvården <p><i>Tillagd text:</i> <i>Om ställningstagande gjorts rörande öppen retur ska detta dokumenteras i meddelandet "Information vid utskrivning".</i></p>

Kommunala hälso- och sjukvårdens ansvar	BEKRÄFTA att <i>Nödvändig information</i> från slutenvården överförs så att den enskilde får en säker hemgång. BEGÄRA kompletterande information om nödvändig information saknas.
Socialtjänstens ansvar	BEKRÄFTA att <i>Nödvändig information</i> från slutenvården överförs så att den enskilde får en säker hemgång. BEGÄRA kompletterande information om nödvändig information saknas.

Kallelse till SIP möte

Det vanligaste är att SIP-mötet genomförs efter hemgång när den enskilde är utskriven från slutenvården. SIP-mötet kan dock genomföras redan på sjukhuset i vissa speciella fall

Till exempel:

- patienten vårdas i palliativa enheten
- patienten vårdas med andningsventilator i hemmet
- Stora kognitiva besvär som medför att det är svårt att planera i hemmet.
- Komplexa situationer där flera öppenvårdsmottagningar behöver vara med i samordningen.

Öppenvårdens ansvar	Skicka kallelse till SIP-möte till den enskilde och berörda verksamheter, senast tre kalenderdagar efter att slutenvården skickat meddelande om utskrivningsklar. Endast en fast vårdkontakt kallar till SIP-möte. Kallelsen ska ange: <ul style="list-style-type: none">• vem planeringen gäller för• syfte och vilka frågor som ska tas upp• vem som är sammankallande• vilka som är kallade och inbjudna• tid, plats och mötesform För enskilda som behöver insatser i samband med öppen psykiatrisk tvångsvård eller öppen rättspsykiatrisk vård ska planeringen i stället genomföras enligt bestämmelserna om en samordnad vårdplan i 7 a § lagen om psykiatrisk tvångsvård och 12 a § lagen om rättspsykiatrisk vård.
Slutenvårdens ansvar	<i>Tillagd text:</i> <i>Slutenvården bistår med att utföra kallelse till SIP eftersom öppenvården rent tekniskt inte kan utföra det under sjukhusvistelse.</i>

Kommunala hälso- och sjukvårdens ansvar	
Socialtjänstens ansvar	

Upprätta eller uppdatera SIP

Samordnad individuell plan är en del av planeringen som förtydligar samordning och ansvar.

Öppenvårdens ansvar	<p>Fast vårdkontakt ansvarar för att en SIP upprättas eller uppdateras. SIP ska dokumenteras i samverkan med berörda verksamheter och den enskilde.</p> <p>Primärvårdsrehabiliteringen ska vid kallelse delta på SIP-mötet.</p> <p>Fast vårdkontakt ansvarar för den enskildes delaktighet i upprättandet/uppdatering av SIP och för att hen har tillgång till den samordnade individuella planen.</p>
Slutenvårdens ansvar	<p>Slutenvården ska vid kallelse delta på SIP-mötet.</p> <p>För öppen psykiatrisk tvångsvård eller öppen rättspsykiatrisk vård enligt 7 § och 7 a § LPT och 12 a § LRV ska samordnad plan upprättas av chefsöverläkaren, om en bedömning finns om att den enskilde är i behov av insatser i samband med öppen psykiatrisk tvångsvård. Den samordnade planen ska utformas i samarbete mellan de verksamheter vid kommunen eller landstinget som svarar för insatserna. Den samordnade planen är upprättad när den har justerats av verksamheterna.</p>
Kommunala hälso- och sjukvårdens ansvar	<p>Kommunal hälso- och sjukvård ska vid kallelse delta på SIP-mötet.</p>
Socialtjänstens ansvar	<p>Socialtjänsten ska vid kallelse delta på SIP-mötet.</p>

Följa upp SIP

Öppenvårdens ansvar	Kan vara huvudansvarig för SIP och ansvarar då för att kalla till uppföljning. Delta vid uppföljning vid kallelse från annan huvudansvarig.
Slutenvårdens ansvar	Kan vara huvudansvarig för SIP och ansvarar då för att kalla till uppföljning. Delta vid uppföljning vid kallelse från annan huvudansvarig.
Kommunala hälso- och sjukvårdens ansvar	Kan vara huvudansvarig för SIP och ansvarar då för att kalla till uppföljning. Delta vid uppföljning vid kallelse från annan huvudansvarig.
Socialtjänstens ansvar	Kan vara huvudansvarig för SIP och ansvarar då för att kalla till uppföljning. Delta vid uppföljning vid kallelse från annan huvudansvarig.

Avsluta SIP

Öppenvårdens ansvar	Dokumenterar ett avslut av SIP och anger orsak.
Slutenvårdens ansvar	Dokumenterar ett avslut av SIP och anger orsak.
Kommunala hälso- och sjukvårdens ansvar	Dokumenterar ett avslut av SIP och anger orsak.
Socialtjänstens ansvar	Dokumenterar ett avslut av SIP och anger orsak.